

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 08.05.2013
Sayı: 2013/12625

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasıyla İlgili Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Oktaç URAK
İzmir Mu.

(1) Ali Öz
Mersin Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe			
Esas Komisyon	Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor			
Tarih: 21 Mayıs 2013	E. No: 2/1544			
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
U	U	U	U	U
TBMM BAŞKANI	U			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
08 Mayıs 2013
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
08 Mayıs 2013
No : 208862

GEREKÇE

Araştırma görevlilerinin karşılaştıkları mevcut sorunlar, doğrudan doğruya geleceğin öğretim üyesi olarak üniversitelerde istihdam edilecek kesimin yetiştiriliş şeklini yansıtmakta ve etkilemektedir.

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 50. Maddesi d Fıkrasında "*Lisans üstü öğretim yapan öğrenciler, kendilerine tahsis edilebilecek burslardan yararlanabilecekleri gibi, her defasında bir yıl için olmak üzere öğretim yardımcılığı kadrolarından birine de atanabilirler*" denilmektedir. Buna göre hem araştırma görevlilerinin görev tanımları muğlak bırakılmakta hem de araştırma görevlisi ile iş güvencesi olmayan "*burslu öğrenci*" arasında bir fark olmadığı algısına yol açılmaktadır.

Akademik hem bugününde hem de yarınında önemli bir bileşen olan araştırma görevlilerinin, üniversitelerin asli işlevi olan özgür bir şekilde bilimsel bilgi üretimine katkıda bulunabilmeleri için öncelikle mesleki güvenceye sahip olmaları şarttır.

Hukuken kamu hizmetinde devamlılık esastır. Araştırma görevlilerinin de geleceklerine dair kaygı ve endişe taşımaksızın akademik yaşamlarına devam edebilmek haklarıdır. 50/d maddesi ile yapılan atamalar, bu hakkı gasp etmektedir.

YÖK Kanunu'nun 33. Maddesinin a Fıkrasında "*Araştırma görevlileri, yükseköğretim kurumlarında yapılan araştırma, inceleme ve deneylerde yardımcı olan ve yetkili organlarca verilen ilgili diğer görevleri yapan öğretim yardımcılarıdır. Bunlar ilgili anabilim veya anasanat dalı başkanlarının önerisi, Bölüm Başkanı, Dekan, enstitü, yüksekokul veya konservatuar müdürünün olumlu görüşü üzerine rektörün onayı ile araştırma görevlisi kadrolarına en çok üç yıl süre ile atanırlar; atanma süresi sonunda görevleri kendiliğinden sona erer. Bunlar aynı usulle yeniden atanabilirler*" denilmektedir. Bu madde de görev tanımında bir muğlaklık barındırmakla birlikte, 33/a ile yapılan atamalarda, 50/d'de olduğu gibi araştırma görevlilerinin öğrenciliklerinin son bulmasıyla üniversiteyle ilişkileri kesilmemekte; bu sayede akademik yaşamlarının devamlılığı mümkün olabilmektedir.

Ayrıca YÖK tarafından gerçekleştirilen son düzenlemeler, farklı istihdam biçimleriyle kıyaslandığında 50/d'li araştırma görevlilerinin akademik faaliyetlerini yürütebilmeleri noktasında da önemli adaletsizliklere yol açmaktadır. Örneğin 50/d'li bir araştırma görevlisi, bu statüde istihdam edildiği gerekçesiyle YÖK tarafından verilen Yurtdışı Doktora Araştırma Bursları'ndan yararlanamamaktadır.

Ülkemizde, araştırma görevlileri ile ilgili uygulamada karşılaşılan sorunlar, bu görevlerin tanımlarının açık olarak yapılmayışından kaynaklanmaktadır. En sık yaşanan sorun, 33. maddeye göre ataması yapılanlarla, 50 (d) maddesine göre atamaları yapılanların yetki ve sorumlulukları konusunda kargaşa yaşanması ve statülerinden dolayı kişilerin güvenceden yoksun bırakılmalarıdır. Önceki yasalara göre, asistan adı altında üniversitelerde yüksek lisans ve doktora eğitimi gören kişiler, bugün araştırma görevlisi kadrolarına mali destek amacıyla atandıkları takdirde araştırma görevlisi olarak adlandırılmaktadır. Bu kişilere, görev tanımındaki işler yaptırılmakta ve aynı zamanda lisansüstü

öğrenciler oldukları için görevleri süreli tutulmakta , eğitimleri biter bitmez ya da bazı durumlarda tezlerini bile tamamlamadan görevleri sona erdirilebilmektedir . Bu durum, onların iş güvencesini sarsmakta ve araştırma görevliliğinin çekiciliğini azaltmaktadır.

Yüksek Lisans ve Doktora yapmakla mükellef olan araştırma görevlileri, yüksek lisansını tamamladıktan sonra “bilim uzmanı” unvanına haiz olsa da mevcut maaşları herhangi bir kurumda yer alan uzman yardımcılarının maaşlarının bile oldukça gerisindedir.

Araştırma görevlilerinin statüleri ve beraberinde yaşanan sorunlar, geleceğin öğretim üyelerinin yetişmesinin adeta şansa bırakıldığını göstermektedir.

Günümüzde sorun artık araştırma görevlilerinin gerçekten geleceğin öğretim üyelerinin kaynağı olup olmadığı ve öğretim üyesi olmak için kimlerin ilk adımı attığı aşamasına gelmiştir. Öğretim üyesi yeterliliği ve hatta kaliteli öğretim üyesi yeterliliği konusunda ülkemizde yaşanmakta olan darboğaz, bu sorunun çok ciddi görülmesini ve esaslı önlemlerin alınmasını gerektirmektedir.

Kanun Teklifimiz bu amaçla hazırlanmıştır.

YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Lisansüstü öğretim yapan öğrenciler, kendilerine tahsis edilebilecek burslardan yararlanabilirler.”

MADDE 2- 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 64- Bu Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca öğretim yardımcılığı kadrolarında görev yapan araştırma görevlileri, hiçbir işleme gerek kalmaksızın bu Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde tanımlanan araştırma görevlisi kadrolarına atanmış sayılırlar. Bu madde kapsamında araştırma görevlisi kadrolarına atananların geçmiş hizmet süreleri, araştırma görevlisi kadrosunda geçirilmiş sayılır.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.